

पूर्वितव्य (wie eben) adj. zu *füllen, voll zu machen* P. 6, 3, 59. Mül-
LER, SL. 149. संख्या KULL. zu M. 5, 136. zu *befriedigen* Nir. 7, 23.

पूर्वा n. = अन्नपूर् = वृक्षात् RIGAN. im ÇKDa.

पूर्विक m. ein best. Gebäck (vgl. पू) MBh. 7, 2309. पूर्विकापान् un-
gesüerte Kuchen (nach STENZLER) JĀĀ. 1, 287. पूर्विका f. desgl. BĀVAPR.
im ÇKDa.

पूर्विन् (von पू) adj. *füllend, erfüllend* am Ende eines comp. MBh.
8, 4669.

पूर्व (verwandt mit पुरुष, पूरुष) m. 1) eine der Bez. für *Mensch, Leute*
NĀIGH. 2, 3. Nir. 7, 23. पं पूर्वो वृत्रहृणं सचते RV. 1, 59, 6. विदुष्टे अस्य
वीर्यस्य पूर्वः 131, 4. 4, 38, 1. 3. 5, 17, 1. अयं ते मानुषे जने सोमः पूरुषु सू-
यते 8, 53, 10. न मे पूर्वः सव्ये रिषाथन 10, 48, 5. 1, 63, 7. 4, 21, 10. 6, 20,
10. 7, 5, 3. 8, 4. 18, 13. 19, 3. 96, 2. 10, 4, 1. — 2) als Bez. eines *Volks-*
stammes mit Sicherheit nur in denjenigen Stellen zu erkennen, welche
eine Zusammenstellung mit andern Stammmamen enthalten: पद्वः. तु-
र्वाशाः, दुह्यवः, पूर्वः RV. 1, 108, 8. 6, 46, 8. Diese Auffassung ist jedoch
auch in mehreren unter 1. aufgeführten Stellen zulässig. — 3) als Bez.
dämonischer Wesen aufgefasst Çat. Br. 6, 8, 2, 4 (aus RV. 7, 8, 4). — 4) N.
pr. eines alten Fürsten, eines Sohnes des Jajāti von der Çarmishthā,
P. 4, 1, 168, Vārt. 2 (wo so zu lesen ist mit der Calc. Ausg.). MBh. 1,
3160. fgg. 3433. 2, 319. 3, 5044. 7, 2301. HARIV. 1604. 1619. ÇĀK. 82 (das
Versmaass erfordert eine Länge). BĀĀ. P. 9, 18, 33. LĪA. I, 726. fgg.
Anh. XVIII. fg. N. pr. eines Sohnes des Manu von der Naḡyalā HARIV.
71. des Ġahnu BĀĀ. P. 9, 15, 3. Pūru mit dem patron. Ātreja ist
Liedverfasser von RV. 5, 16. 17. — Vgl. पुरु, पौरव.

पूरुष s. पुरुष.

पूर्वा (partic. von 1. पू) 1) adj. s. u. 1. पू. Nachzutragen wäre hier
voll, vollständig (im Gegens. zu दीप्त, प्रदीप्त) vom Geschrei der Vögel
und Thiere: वञ्जुलकहतं तित्तिरीति दोममथ किलिकिलीति तत्पूर्वाम्
VARĀH. BĀH. S. 87, 11 auch vom Thiere gesagt, *wenn es den vollen, natü-*
lichen Laut von sich giebt: कुक्कुन्दरी चिच्चिडिति प्रदीप्ता पूर्वा तु सा ति-
त्तिडिति स्वनेन 47. — 2) m. N. pr. eines Nāga MBh. 1, 2146. eines De-
vagandharva 2554. eines buddh. Religiösen (BUANOUR nimmt zwei
Personen dieses Namens an) BUAN. Intr. 132. 196. fg. 235. fgg. 260. 448.
478. LALIT. ed. Calc. 1, 10. Lot. de la b. l. 121. 123. SCHEFFNER, Lebensb.
248 (18). 283 (53). 294 (64). पूर्वावदान BURN. Intr. 39. Pūrva wird häu-
fig Sohn der Maitrājanī genannt, aber in Lot. de la b. l. so wie bei
HIUEN-TSANG I, 208 wird ein पूर्वमैत्रायणीपुत्र genannt, was unmög-
lich Pūrva, Sohn der Maitr., bedeuten kann, aber auf der anderen
Seite wohl auch keine neue Persönlichkeit bezeichnen wird. Es wird
also wohl auch hier पूर्वा मै० zu lesen sein. — 3) f. अर्षे a) Bez. der 13ten
Kalā des Mondes BRAHMA-P. in Verz. d. Oxf. H. 18, b, 26. — b) Bez. der
5ten, 10ten und 15ten Tithi VARĀH. BĀH. S. 98, 2. BHĀṬṬOP. zu 93, 11.
— c) N. pr. eines Frauenzimmers ÇUK. in LA. 44, 3. — d) N. pr. eines
Flusses LĪA. I, 88.

पूर्वाक 1) adj. = पूर्वा *gefüllt, voll*: नटनर्तनगन्धर्वैः पूर्वाकैर्वर्धमानकैः।
नित्योद्योगैश्च क्रीडाङ्गस्तत्र स्म परिरुर्षिताः ॥ MBh. 7, 2199. — 2) pro-
parox. m. संज्ञायाम् P. 5, 3, 75, Sch. a) ein best. Baum R. 3, 79, 38. — b)

der *blaue Holzhäher* (स्वर्णचूड, °चूडक) H. an. 3, 71. MED. k. 124. — 3)

f. पूर्वािका ein best. Vogel, = नासाकिनी TRĀK. 2, 5, 27. H. an. MED.

पूर्वाकंस (पूर् + कंस) m. eine volle Schale Ind. St. 5, 392.

पूर्वाककुद् (पूर्वा + कु०) adj. einen vollen, ausgewachsenen Höcker ha-
bend P. 5, 4, 146, Sch.

पूर्वाककुद् und पूर्वाककुद् adj. P. 5, 4, 149.

पूर्वाकाम (पूर्वा + काम) adj. dessen Wünsche erfüllt sind; davon nom.
abstr. °ता f. MĀK. P. 33, 3.

पूर्वाकारण (पूर्वा + 1. का०) adj. vollmachend, erfüllend, befriedigend:
सर्वाशा० BRAHMAVAIV. P. in Verz. d. Oxf. H. 21, a, 25.

पूर्वाकुट (पूर्वा + कुट) m. Bez. einer best. Klasse von Vögeln VARĀH. BĀH.
S. 87, 25. पूर्वाकुट 1. 4. BHĀṬṬOP. zu 94, 1 erklärt कारयिका durch कूटपूरी.

पूर्वाकुम्भ (पूर्वा + कु०) m. 1) ein Krug mit heiligem Wasser, = भद्र-
कुम्भ AK. 2, 8, 2, 32. H. 718. RAH. 5, 63. अपाम् M. 11, 186. — 2) adj.
einen vollen Krug habend: पूर्वाकुम्भा अयो बिधत्त्यः ÇĀĀH. ÇA. 17, 14, 13.
17, 8. — 3) eine best. Kampffart: पूर्वाकुम्भौ प्रपुष्य MBh. 2, 903. पूर्वाकुम्भं
प्रचक्रतुः 908. — 4) N. pr. eines Dānava HARIV. 12932.

पूर्वाकृत s. u. पूर्वाकृत.

पूर्वाकाशा (पूर् + काशा) f. eine best. Pflanze VARĀH. BĀH. S. 47, 40. 97,
15. BHĀṬṬOP. zu 59, 8.

पूर्वाकोष्ठा (पूर् + कोष्ठा) f. eine Cyperus-Art (नागरमुस्ता) RIGAN. im ÇKDa.

पूर्वागमस्ति (पूर् + ग०) adj. der die Arme voll hat: Savitar RV. 7,
45, 4; vgl. उभा तै पूर्वा वसुना गमस्ती 57, 3.

पूर्वाचन्द्र (पूर् + च०) m. 1) Vollmond N. 11, 30. 16, 10. 22. R. 3, 52, 16.
53, 44. Spr. 990. KATHĀS. 4, 6. — 2) N. pr. eines Bodhisattva Lot. de
la b. l. 2. eines Autors COLEBN. Misc. Ess. II, 49. WEST. Rad. III.

पूर्वाता (von पूर्वा) f. das Vollsein, Fülle HARIV. 3860. KATHĀS. 40, 43.
रिक्तः सर्वो भवति किं लघुः पूर्वाता गौरवाय MEGH. 20.

पूर्वाव (wie eben) n. dass. VĀJUP. 172. दिशा यद्रक्तपूर्वावम् das Vollsein
von Blut KATHĀS. 46, 146.

पूर्वादर्व (पूर् + दर्व = दर्वि) n. die Cerimonie mit dem vollen Löffel
(vgl. VS. 3, 49) ÇAT. Br. 2, 5, 2, 16. ÇĀĀH. ÇA. 3, 15, 15 (°दर्व्यम् und
°दर्विम् v. l.). — Vgl. पौर्वादर्व.

पूर्वादिव (पूर् + देव) m. N. pr. eines Autors Verz. d. Oxf. H. 101, a, 32.

पूर्वापात्र (पूर् + पात्र) m. n. ein volles Gefäß; ein Geschirr voll, quan-
tum vas capit; bezeichnet zugleich ein bestimmtes Maass (von Reis oder
andern Körnerfrüchten); = जलादिपूर्वा भाजनम् H. an. 4, 271. = वस्तु-
पूर्वापात्र MED. r. 285. Schol. zu KĪTJ. ÇA. 6, 10, 37. अष्टमुष्टिर्भवेत्कुञ्चिः
कुञ्चयो ऽष्टौ च पुष्कलम् । पुष्कलानि च चत्वारि पूर्वापात्रो विधीयते ॥
GṆĀSĀHGA. im ÇKDa. (die Lesart unserer Hdschr. s. u. पुष्कल; KULL.
zu M. 7, 126 liest आढकः परिकीर्तितः st. पूर्वापात्रो वि०). अञ्जली पूर्वा-
पात्रमानयति TBa. 3, 3, 20, 4. ÇAT. Br. 1, 5, 3, 7. यथा पूर्वापात्रं परासिञ्चत्
15. 9, 2, 1. 4. 11, 7, 2, 1. पूर्वापात्रं स्थालीपाकस्य दक्षिणा LĪTJ. 4, 9, 6. 12,
11. KAUC. 6. ĀÇV. GṆJ. 1, 10. KĪTJ. ÇA. 3, 8, 8. masc. ÇAT. Br. 4, 4, 2, 13.
KĪTJ. ÇA. 6, 10, 37. 10, 8, 7. GOBH. 1, 9, 4. कंसं वा चमसं वान्नस्य पूर्यित्वा
कृतस्य वाकृतस्य वापि वा फलानामिवैतं पूर्वापात्रमित्याचक्षते ०. °पात्री f.
ÇĀĀH. GṆJ. 1, 6. Nach H. an. und MED. ist पूर्वापात्र n. = वर्द्धापक (?),
nach TRĀK. 3, 2, 7 = वर्द्धायनाप्त; nach H. 677. HĀ. 19 und ĠĀṬĀDM. im